Posudek vedoucího práce na magisterskou práci

Lovorka Radalj: „Deutsche Europapolitik auf dem Westbalkan am Beispiel des EU-Beitritts Kroatiens“

IMS FSV UK, léto 2015

Autorka se zabývá zajímavým tématem německé zahraniční politiky s důležitým regionálním akcentem – přístupem SRN k západobalkánským zemím na příkladu přijetí Chorvatska do EU. Výzkumná otázka se zaměřuje na srovnání motivace a postoje německé politiky vůči rozšíření EU na východ (2004) a přijetí Chorvatska (2013). Jde o aktuální téma, které se zatím nedočkalo podrobnějšího akademického zpracování nejen v české, ale ani zahraniční literatuře. Na druhé straně umožňuje aktuálnost tématu využít poměrně bohatých zdrojů dokumentů, expertní literatury a analytické publicistiky, dostupných na internetu. Autorka provádí srovnání s východním rozšířením, založené na autoritativní analýze, již zpracoval a v akademickém nakladatelství NOMOS vydal vedoucí výzkumný pracovník *Stiftung Wissenschaft und Politik* Peter Becker.

Práce téma rozvíjí podle logické struktury. V úvodu zařazuje téma do obecnějších souvislostí vývoje německé zahraniční politiky po roce 1990 a přístupu SRN k EU a k balkánskému regionu. Stručně definuje svou výzkumnou otázku a postup své analýzy. Chybí kritika pramenů a literatury, obecně měl být úvod zařazen do existující akademické literatury. Autorka mohla i podrobněji definovat svůj analytický koncept, který zcela obhajitelně staví na analýze P. Beckera.

Druhá kapitola stručně a vyváženě charakterizuje německou politiku v EU z hlediska dlouhodobých trendů a určuje význam politiky prohlubování a rozšiřování EU. Věnuje se srovnání motivace politiky rozšíření EU o státy střední východní Evropy a této motivace ve vztahu k zemím západního Balkánu, především Chorvatska. Analýza motivů německé politiky ve vztahu k Balkánu a Chorvatsku měla být lépe podložena dokumenty, statistickými údaji a literaturou.

Třetí kapitola rekonstruuje historický kontext německé politiky vůči balkánskému regionu v období po roce 1990. Autorka věcně správně německou politiku interpretuje, opírá kapitolu o základní literaturu, výběr literatury by ale mohl být širší, na akademickou práci se přílišný důraz klade na memoáry Joschky Fischera, málo pracuje s dokumenty.

Čtvrtá kapitola představuje klíčovou (a nejdelší) kapitolu práce a se soustřeďuje na hlavní téma - německou politiku ve vztahu k rozšíření EU na západní Balkán. Více se opírá o dokumenty i aktuální analýzy, strategie německé politiky vůči Balkánu (Gesamtstrategie) měla být ale rozebrána šířeji a měla být odcitována v originálním znění. Autorka mohla udržet větší odstup od poněkud zjednodušujícího hodnocení P. Sokolowské, která tvrdí, že Pakt stability pro Balkán sloužil jako instituce reprezentaci zájmů SRN (s. 35). Autorka prezentuje význam Paktu stability i procesu stabilizace a asociace s EU.

Subkapitola 4. 4. se věnuje stručné charakteristice politiky Chorvatska na cestě do EU a ukazuje na význam spolupráce s Mezinárodním trestním tribunálem v Haagu. Dokládá, že pro německou politiku byla ochota Chorvatska ke spolupráci nezbytnou podmínkou pro podporu přijetí Chorvatska do EU.

Následující subkapitola 4. 5. věcně správně shrnuje pozice vnitropolitických aktérů SRN (politiků a politických stran) jednak na základě programových dokumentů, jednak na základě parlamentních dokumentů a stenografických záznamů parlamentních debat.

Závěrečná subkapitola 4. 6. se věnuje německo-chorvatským vztahům po přijetí Chorvatska do EU. Autorka správně ukazuje, že vztah je nejednoznačný, věnuje se ale především hospodářské problematice a poněkud pomíjí politický rozměr vztahů, který má svou specifickou váhu, zejména pokud jde o další stabilizaci, transformaci a evropeizaci balkánských zemí.

Závěr poměrně podrobně shrnuje výsledky práce, některé teze dále rozvíjí, některé jsou naopak zastoupeny příliš stručně (srovnání s analýzou Petera Beckera).

Práce jako celek vytčené téma v zásadě správně představuje a práce odpovídá základním standardům diplomové práce. Autorka na textu pracovala naprosto samostatně, vedoucí práce se s ním seznámil až po odevzdání práce k obhajobě. Práce ale vykazuje nedostatky, pokud jde o hloubku analýzy, použití odborné literatury a chybí důslednější práce s analytickým konceptem, text je poněkud nevyrovnaný, některé pasáže jsou pouze přehledové.

V průběhu obhajoby by se autorka měla vyjádřit k dvěma otázkám:

Jak intenzivní byla spolupráce Německa a Chorvatska při přípravě Chorvatska na vstup a implementaci právního systému EU?

Jaká témata dominují vzájemné vztahy obou zemí po vstupu v zahraničně-politické oblasti, jak blízko obě země spolupracují v rámci EU a NATO.

Navrhuje se přijmout práci k obhajobě a ohodnotit ji známkou mezi velmi dobře a dobře (2-3) podle výsledků obhajoby.

JUDr. Vladimír Handl, CSc. Praha 14. 6. 2015

IMS FSV UK